

BRAK IZMEĐU PUTA I IZLAZA

(Gildendal, 2005)

– iz ciklusa „Slavljenje neprijatelja“ i „Čudni su putevi odmazde/¹ i putevi denogizacije“ –

Na pravom smo putu!

Te noći su udružene snage već prešle preko granice.

Tokom još nekoliko noći pod plaštom noćne tmine i tokom još nekoliko dana udružene snage su flagrantno prešle preko granice.

Misliš da je vetar oduvao seme trave preko ograde?

Ne. Te noći otvorena je konzerva i

razvod je stavljen
van snage. I
svuda beše kijamet.

(Sadržaj konzerve je
kompaktna masa.) I

tako je od
tada. Možete bez daljeg
sastaviti ono što je Bog rastavio
i ... čija ću supruga biti
jao meni.²

(To su potpuno neškodljive supstance, misli neko, ali
utiču na konzistenciju.)

¹ Inspirirano naslovom knjige Karen Blikken *Gengældelsens veje* (*Putevi odmazde*). Reč je o „romantičnom hororu“ o dve naivne i mlade Engleskinje koje dopadaju šaka zlom škotskom popu. Knjiga je objavljena 1944. pod pseudonimom *Pierre Andrézel*. Druga reč „denogizacija“ je tipični Ursulin neologizam koji na srpskom ne može da se rimuje (*benfældelse*). (*Prim. prev.*)

² Citat (možda neprecizan) iz jedne šlajfne stripa Čarlsa Šulca o Snupiju i Čarliju Braunu. (*Prim. prev.*)

* * *

Putevi odmazde umeju da budu banalni, bez arhitektonskog interesa ili istorijske veličanstvenosti. I onda očekujemo kavgadžiju da dođe. To što je dosadan, ne smeta nam. Ne. Ni njegova ružnoća nas ne tangira. Ni najmanje. Ič. Ili baš. Od čega nam kolena klecaju. Od čega nam pišačka proključa. Da. Na taj način.

* * *

Onda pokucate na konzervu. Iznutra. To se već dogodilo, tokom još nekoliko noći još nekoliko dana, to je to što možete da čujete, to je strašna grmljavina i eksplozija.

* * *

Toliko vas plaši
bacanje kamena kada sami
živite u kući od stakla.

Ili.

Plaši
što stanujete u kući od stakla
kada ne možete da naručite ništa drugo
do bacanje kamena. (Svu srču
morate da progutate.) (Sve te
prozore od pleksiglasa morate da
kupite.) (I tako dalje.)

Ili samo.

Obukla sam se
kao kuća od stakla da bi
ljudi mogli bolje da pogode.

* * *

Ne. Obukla sam providnu
odeću da se narugam
neprijatelju obukla sam providnu
odeću da bi ljudi mogli
bolje da vide kroz, ne
da sakrijem neprozirnost
ne da se sakrijem, da, da ljudi

ne bacaju kamenje da, da
zaštitim moje neizrecive i da
sakrijem moje dragocene. To jest
nađam se da su tamo. Nevidljivi. Nisam
baš puna poverenja. Ali zatvaranje
očiju smanjuje rizik.
Da budeš pogođen.
Tako sam čula.

Još uvek neću da duvam u istu tikvu s njima.

To izgleda lepo i jasno
ali od toga
hvata prpa.

* * *

I onda dođu i kucnu po konzervi. Spolja. Ali to nisu smeli da učine, jer buka plaši one
unutra. Neprijatelj je vrlo moćan, kada ste mekušac.

* * *

O ukletom ringišpilu uopšte

Laku noć moje dame i gospodo. Laku noć i dobro došli! Kao i zveri, tako se i čovečanstvo vrti u začaranom krugu. U ringišpilu. Jedini razvoj je taj da sve ide sve brže i brže. Hajmooo! Viša brzina je dobra protiv dosade, pa su veći izgledi da naletite na nove ljude. Jedina razlika je ta da ih usput sve više gubi noge. Dobro došli u beznogi trijumf! Mislim, i šta će vam noge da se vozite u krug na ringišpilu. I zato: hajde da odamo poštovanje očajničkom kretanju u začaranom krugu. Da nazdravimo kontinuitetu u oklevanju. Ili. Drugim rečima. Možete da pređete granicu. Ili možete da se vrtite u krugu. Ili samo. Čovek je ono što raste do neba, odakle posle pada dole. Malo kasnije. Nažalost.

Ponavljamo koliko je
god moguće iste greške
ranijih generacija i
koliko god je to moguće
u istom redosledu.

I po
mogućstvu
samo još brže.

Vazda smo spremni da
ponovo odigramo iste
komedije i tragedije
ranijih generacija i
po mogućstvu
istim redosledom.

I
po mogućstvu
samo još brže.

To je to što se
može čuti, to je
strašna grmljavina i
eksplozija.

* * *

Kako god – na putu smo!

* * *

Ukratko o udruženim slabostima. Razgradiv govor

Neprijatelj je disciplina
i majstor nereda
i loših manira.

Njegova ružnoća
vređa.

To je od odlučujućeg značaja za preživljavanje neprijatelja, ne, za opstanak čovečanstva. Da slavite neprijatelja svoga, kao što slavite sebe. Samo obratno. U naopakoj pumpi i naopakom sjaju.

Neprijatelj je instalacija u mozgu. Ili, neprijatelj nastaje tamo gde moždane instalacije nalaze svoje granice. Da. To je relativno precizan opis. To je sjajno.

* * *

Te noći prešla sam preko
granice došla sam pobedila sam i
nisam ništa videla.
Nažalost.

Granica jednog su ulazna vrata za
drugog to je ono što je tužno kada
se putevi ne izvijaju pa stalno gazite
jedan drugoga.
Po prstima.

* * *

O širenju vrćenja ukrug u ukletom ringišpilu

Ljudi vole vožnju ukrug, jer je kružna vožnja simbol našeg savremenog društva. Bog neka nas čuva, i čovečanstvo se vozi ukrug pa ukrug, i uopšte ne poželite da stanete, a ako biste i poželeti, tada bi to već bilo nemoguće, jer ne smete da zaustavite protok, plaća se globa za vožnju ispod određene brzine, i ja vozim ukrug, dok mašem onima koje poznajem u prolazu, baš je lepo, kao da letim, iako usput zgazim dva bodljikava praseta na zavoju, a tu se jamačno radi o tome da ne treba da se smirite, jer kako biste se onda opet pokrenuli, i tada biste se, tako mirni, osećali kao albatros koji se nesrećnim slučajem prilemio na malu kartonsku kutiju odakle nije mogao da se baci i poleti, a uostalom neophodno je nastaviti s lebđenjem, ili bar s bacanjem u potrazi za savršenim mestom za ateriranje, i ako pitate po restoranima šta bismo radije, batac ili krilce, mi se ne premišljamo. I uskliknemo:

Krilca za sve!

Pozajmljena krila
Krilca ludila
Polovna krila
Krilca za 400 km na sat

Krila slobode
Krilca jednakosti
Krilca bratstva

Ako li letimo na pozajmljenim krilima. Na krilima ludila. Na polovnim krilima. Na zajedničkim krilima. Na krilima slobode. Sigurno ćemo završiti tako što ćemo pasti. Završićemo tako što će nas poslati kući da jedemo klot pirinač. Bez ičega. Krilo je samo privremeni fenomen.

* * *

Pad je, zauzvrat, trenutna pojava. Pad je najčešći uzrok smrti u običnom životu. Padaju ljudi bre i s kutije keksa pa razbiju glave.

* * *

Ali.

Vožnja ukrug je simbol
bezgraničnosti koja je simbol
bezdna koja je samo drugi oblik
beskraja. Često sam razmišljala o tome ali
baš zato na svim natpisima piše
toutes directions.

* * *

Reklame:

NOVOST!
Neograničena bezdanost za sve!
3 meseca gratis i bez obaveze.
Odmah.

(Slobodan pad ili vraćamo novac!)

* * *

Zakon o saobraćaju

Zakon o saobraćaju utvrđuje elementarna pravila i norme u saobraćaju. Skrećemo pažnju da je vožnja u jednom smeru temeljna pretpostavka zakona o saobraćaju. Skrećemo pažnju na to da vožnja unapred uvek ima prednost. Skrećemo pažnju na to uvek imate pravo da nagazite gas do daske. Skrećemo pažnju da imate potpuno pravo da povežete leš u gepeku. Želimo vam prijatan put. I prijatan ostatak dana.

Gledaj samo pravo!

Nikad ne gledaj unazad!

Preskači tamo gde je ograda najniža!

Uvek počisti pred svojim vratima!

Ne iskoračuj iz reda!

Čuvaj dupe od nevolje!

Nemoj da propadneš!

Nemoj da se odvezeš u tandariju!

Ne toni preduboko!

Ne vozi protiv drugih, ako ne želiš da oni voze protiv tebe!

P. S.

Ako ne možeš da nađeš drugi put, uključi se u najbližu kružnu vožnju.

* * *

I onda sam se obukla kao
otvorena knjiga da sakrijem onu
zatvorenu knjigu koja sam bila. Ne. Da
sakrijem onu otvorenu knjigu koja
sam u stvari bila. Ne. Da. I zbog jednog
i zbog drugog. Pa sam se obukla
kao otvorena knjiga da se
narugam neprijatelju. Knjiga ima
najmanje dve strane. Eto tako.
Kada neprijatelj bude stavio šape
unutra, klepnuće ga klopka. I on je sedeo unutra
kao prikovan. Među
zubima.

* * *

Ulazi neprijatelj. Teškim korakom
lake noge. Sve prema neprijateljevom promenljivom
raspoloženju i naravi i on ili
ona kaže: to jest. U stvari
moja iskustva s neprijateljem nisu
velika ali ono što znam jeste
kada sam neprijatelj ja sama i ja kažem:
šta ćemo danas da radimo?
A odgovor je:
Ne!

* * *

Ili.

Privatan posed. Briši!

To je ono što ljudi kapiraju u vezi sa Neprijateljevim Pozorištem. Neprijatelj je kada vi-
še ne želite da pričate jedan s drugim. U javnom prostoru. Zato što nema mesta.

* * *

I onda idete.

Na taj način.

Neprijatelj je to
što tera život da
ide dalje pa
zar mu onda ne dugujemo
ili njoj
da je/ga opevamo?

Dragi neprijatelju Alfrede Nilsene.³
Dozvoli da te šćepam za vrat.
I da stegnem. Neprijateljski pozdrav.

I osveta će procvetati
poput ružinog vrta.⁴

* * *

I tako. Jednog dana mislila sam se ja. Mogu postojati i druge stvari u koje se može ve-
rovati. Ili se praviti da veruješ u njih. Ili se praviti da možeš da ih pogledaš. Neki ljudi bez
odeće su u mom krevetu. U drugom krevetu, meni je sve ravno. Ali nije to lako. To traži
dobru volju. Dobra volja pala je u more. To traži dobru volju. Ustati valja posle, kada su
odmorili, oni gologuzi u krevetu mome, treba ih razbiti. Treba da se nabiju na žice za ra-
žnjiće, dugačak niz guzica na ražnjiću. To bi lepo izgledalo. Ali to me ne zanima. Baš me
briga. Za drugih dana i za drugih noći razmišljala sam o nečem sasvim drugom. Tokom
nekoliko noći ljudi dakle samo prelaze granicu. To se radi.

---

³ Eto kako privatne stvari imaju svoju svrhu u poeziji. Pesnikinjin deda je svom komšiji, koji se stvarno
zvao Alfred Nilsen, jednom davno napisao pismo koje je počinjalo: „Dragi nedruže Alfrede Nilsene...“;
to danski čitaoci ne znaju, ali Srbi znaju ono što niko ne zna. Od viška glava ne boli. (*Prim. prev.*)

⁴ Parodija čuvenog psalma Nikolaja Severina Grundtviga „Blomstre som en rosengård skal de øde
vange“, a što je varijacija na Isaiju (iz danskog prevoda Biblije, takozvane *Biblije Kristijana VI* iz 1740):
„Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliće se pustoš i procvetati kao ruža.“ (*Prim. prev.*)

* * *

Oblačim se kao u pancir
da se narugam neprijatelju da
ništa ne može biti
banalnije pa oblačim ljušturu s malo mekote
na pravim mestima
da bih se zapravo narugala
neprijatelju, to je
fina ravnoteža između
oklopa i mekote između
ljuske i slasti.

Tako je
to.

* * *

Neprijatelj je kada nema
dovoljno mesta a to se događa veoma
retko, stoga je neprijatelj
tako mnogostruk tako bujan
žbun u bašti.

*Normalnost nije dovoljno velika za nas oboje!
Ovaj sto nije dovoljno veliki za nas oboje!*

*Ovaj žbun nije
dovoljno veliki da oboje
možemo ležati u njemu? Dragi moj?
Lakirana cipela žulja.
Zlatna mašna steže.
Polje je zatvor.*